

4. Cunoașterea metafizică și cunoașterea teologică

1. Selectați din lista de mai jos numele disciplinei filosofice care se ocupă cu teoria cunoașterii.
 A epistemologie
 B ontologie
 C metafizică
 D gnoseologie
2. Protagoras, un filosof antic, a afirmat că: „Omul este măsura tuturor lucrurilor: a celor ce sunt, că sunt, a celor ce nu sunt, că nu sunt”. Această opinie poate fi considerată:
 A dogmatică
 B relativistă
 C transcendentă
 D absolută
3. Încrederea deplină în posibilitățile rațiunii umane, care se întâlnește preocupările cosmologice ale presocraticilor, se poate numi:
 A dogmatism naiv
 B scepticism
 C relativism
 D empirism
4. Punând problema unului și multiplului, a ceea ce nu se schimbă și a ceea ce este schimbător, filosofii presocratici considerau că adevărata cunoaștere se referă:
 A la unu, pentru că este realitatea însăși
 B la multiplu, pentru că este aparența însăși
 C nici la unu, nici la multiplu
 D atât la unu, cât și la multiplu
5. Care dintre tezele următoare formează trilema lui Gorgias?
 A Nu există nimic.
 B Există doar totul.
 C Dacă există ceva, noi nu putem cunoaște.
 D Dacă există ceva, noi nu putem comunica.
 E Dacă putem cunoaște, noi nu putem comunica.
 F Dacă putem comunica, noi nu putem cunoaște.
6. Scepticismul reprezintă teoria filosofică potrivit căreia:
 A rațiunea cunoaște în mod deplin
 B orice cunoaștere este relativă la fundamentele metafizice
 C cunoașterea este posibilă doar pe baza simțurilor
 D rațiunea nu are posibilitatea de a cunoaște cu adevărat
7. Cunoașterea apofatică a lui Dumnezeu, se referă la faptul că:
 A Dumnezeu nu este taină, nici mister, ci se lasă cunoscut de către om într-un mod deplin
 B Dumnezeu poate fi cunoscut prin negații
 C Dumnezeu trebuie cunoscut prin rugăciunea curată
 D cunoașterea lui Dumnezeu înseamnă vederea luminii necreate
8. Cunoașterea lui Dumnezeu nu rămâne doar la nivelul intelectului, ci e mai mult decât atât, de aceea noțiunile pe care le avem despre Dumnezeu se cer „îndreptate” de teologia apofatică, de experiența misterului și inefabilității Sale.
 A Adevărat
 B Fals

9. Din punct de vedere metodologic, gnoseologia teologiei ortodoxe privilegiază o metodă dublă. Aceasta cuprinde:
- A metodele teologiei harismatice
 - B metodele individualismului pietist
 - C metodele scolasticii medievale
 - D metodele teologiei științifice
10. Gnoseologia teologică tratează modul în care se realizează cunoașterea în teologie, răspunzând la întrebări asupra metodelor de cunoaștere folosite în teologie și asupra posibilităților cunoașterii teologice.
- A Adevărat
 - B Fals
11. Cunoașterea teologică se bazează pe revelația lui Dumnezeu în istorie (revelația supranaturală), și nu ia deloc în considerare revelația naturală, care vorbește despre Dumnezeu pornind de la creația sa.
- A Adevărat
 - B Fals
12. Cunoașterea catafatică sau catafatismul înseamnă cunoașterea lui Dumnezeu prin afirmații: că Dumnezeu este bun, drept, adevărat, atotputernic etc.
- A Adevărat
 - B Fals
13. Gnoseologia teologică nu e doar o preocupare teoretică, ci e „însuși modul de viață al membrilor trupului Bisericii” (N. Matsoukas). Aceasta înseamnă că:
- A doar teoria este importantă
 - B teoria și fapta sunt ambele importante
 - C doar faptele sunt importante
 - D nici teoria, nici faptele nu sunt importante
14. Despre cunoașterea lui Dumnezeu de către om se poate spune că este în primul rând:
- A analiză teoretică
 - B gândire, potrivit cu cele mai înalte puteri ale rațiunii umane
 - C participare, contemplare, vedere
15. Pentru teologia ortodoxă, duhovnicescul și științificul se exclud reciproc.
- A Adevărat
 - B Fals
16. Dumnezeu nu poate fi cunoscut din împrejurările concrete ale vieții, ci numai în mod intelectual, prin lumina rațiunii pe care El a dat-o omului.
- A Adevărat
 - B Fals
17. Care dintre următoarele afirmații se potrivesc teologiei ortodoxe?
- A Teologia este doxologie, imn de slavă.
 - B Teologia este rugăciune.
 - C Teologia este experiență și viață în Biserică.
 - D Teologia este complet irațională, pentru că depășește raționalismul și silogismul logic.
 - E Teologia îl schimbă pe om.
18. Care dintre următoarele elemente reprezintă fundamente pe care se construiește cunoașterea teologică?
- A dogmele Bisericii
 - B experiența pietismului individual
 - C învățăturile Sfintei Scripturi
 - D monumentele Tradiției Liturgice
 - E experiența de viață a Bisericii
19. Gnoseologia teologică se bazează doar pe exercițiul speculativ al rațiunii, fără a avea legătură cu viața Bisericii.
- A Adevărat
 - B Fals
20. Dogmele Bisericii Ortodoxe sunt învățături de credință inspirate de către Duhul Sfânt, formulate de către Sinoadele Ecumenice și normative pentru întreaga Biserică. Ele reprezintă învățătura Bisericii despre însuși conținutul vieții sale, iar nu simple realizări speculative ale minții umane.
- A Adevărat
 - B Fals

4. Cunoașterea metafizică și cunoașterea teologică

1. Selectați din lista de mai jos numele disciplinei filosofice care se ocupă cu teoria cunoașterii.
 A epistemologie
 B ontologie
 C metafizică
 D gnoseologie
2. Protagoras, un filosof antic, a afirmat că: „Omul este măsura tuturor lucrurilor: a celor ce sunt, că sunt, a celor ce nu sunt, că nu sunt”. Această opinie poate fi considerată:
 A dogmatică
 B relativistă
 C transcendentă
 D absolută
3. Încrederea deplină în posibilitățile rațiunii umane, care se întâlnește preocupările cosmologice ale presocraticilor, se poate numi:
 A dogmatism naiv
 B scepticism
 C relativism
 D empirism
4. Punând problema unului și multiplului, a ceea ce nu se schimbă și a ceea ce este schimbător, filosofii presocratici considerau că adevărata cunoaștere se referă:
 A la unu, pentru că este realitatea însăși
 B la multiplu, pentru că este aparența însăși
 C nici la unu, nici la multiplu
 D atât la unu, cât și la multiplu
5. Care dintre tezele următoare formează trilema lui Gorgias?
 A Nu există nimic.
 B Există doar totul.
 C Dacă există ceva, noi nu putem cunoaște.
 D Dacă există ceva, noi nu putem comunica.
 E Dacă putem cunoaște, noi nu putem comunica.
 F Dacă putem comunica, noi nu putem cunoaște.
6. Scepticismul reprezintă teoria filosofică potrivit căreia:
 A rațiunea cunoaște în mod deplin
 B orice cunoaștere este relativă la fundamentele metafizice
 C cunoașterea este posibilă doar pe baza simțurilor
 D rațiunea nu are posibilitatea de a cunoaște cu adevărat
7. Cunoașterea apofatică a lui Dumnezeu, se referă la faptul că:
 A Dumnezeu nu este taină, nici mister, ci se lasă cunoscut de către om într-un mod deplin
 B Dumnezeu poate fi cunoscut prin negații
 C Dumnezeu trebuie cunoscut prin rugăciunea curată
 D cunoașterea lui Dumnezeu înseamnă vederea luminii necreate
8. Cunoașterea lui Dumnezeu nu rămâne doar la nivelul intelectului, ci e mai mult decât atât, de aceea noțiunile pe care le avem despre Dumnezeu se cer „îndreptate” de teologia apofatică, de experiența misterului și inefabilității Sale.
 A Adevărat
 B Fals
9. Din punct de vedere metodologic, gnoseologia teologiei ortodoxe privilegiază o metodă dublă. Aceasta cuprinde:
 A metodele teologiei harismatice
 B metodele individualismului pietist
 C metodele scolasticii medievale
 D metodele teologiei științifice
10. Gnoseologia teologică tratează modul în care se realizează cunoașterea în teologie, răspunzând la întrebări asupra metodelor de cunoaștere folosite în teologie și asupra posibilităților cunoașterii teologice.
 A Adevărat
 B Fals

11. Cunoașterea teologică se bazează pe revelația lui Dumnezeu în istorie (revelația supranaturală), și nu ia deloc în considerare revelația naturală, care vorbește despre Dumnezeu pornind de la creația sa.
- A Adevărat
 B Fals
12. Cunoașterea catafatică sau catafatismul înseamnă cunoașterea lui Dumnezeu prin afirmații: că Dumnezeu este bun, drept, adevărat, atotputernic etc.
- A Adevărat
 B Fals
13. Gnoseologia teologică nu e doar o preocupare teoretică, ci e „însuși modul de viață al membrilor trupului Bisericii” (N. Matsoukas). Aceasta înseamnă că:
- A doar teoria este importantă
 B teoria și fapta sunt ambele importante
 C doar faptele sunt importante
 D nici teoria, nici faptele nu sunt importante
14. Despre cunoașterea lui Dumnezeu de către om se poate spune că este în primul rând:
- A analiză teoretică
 B gândire, potrivit cu cele mai înalte puteri ale rațiunii umane
 C participare, contemplare, vedere
15. Pentru teologia ortodoxă, duhovnicescul și științificul se exclud reciproc.
- A Adevărat
 B Fals
16. Dumnezeu nu poate fi cunoscut din împrejurările concrete ale vieții, ci numai în mod intelectual, prin lumina rațiunii pe care El a dat-o omului.
- A Adevărat
 B Fals
17. Care dintre următoarele afirmații se potrivesc teologiei ortodoxe?
- A Teologia este doxologie, imn de slavă.
 B Teologia este rugăciune.
 C Teologia este experiență și viață în Biserică.
 D Teologia este complet irațională, pentru că depășește raționalismul și silogismul logic.
 E Teologia îl schimbă pe om.
18. Care dintre următoarele elemente reprezintă fundamente pe care se construiește cunoașterea teologică?
- A dogmele Bisericii
 B experiența pietismului individual
 C învățăturile Sfintei Scripturi
 D monumentele Tradiției Liturgice
 E experiența de viață a Bisericii
19. Gnoseologia teologică se bazează doar pe exercițiul speculativ al rațiunii, fără a avea legătură cu viața Bisericii.
- A Adevărat
 B Fals
20. Dogmele Bisericii Ortodoxe sunt învățături de credință inspirate de către Duhul Sfânt, formulate de către Sinoadele Ecumenice și normative pentru întreaga Biserică. Ele reprezintă învățătura Bisericii despre însuși conținutul vieții sale, iar nu simple realizări speculative ale minții umane.
- A Adevărat
 B Fals